

РЕШЕНИЕ

№ 5804

гр. София, 14.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Людм. Дранчовска

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Василена Людм. Дранчовска Въззивно гражданско дело № 20221100509324 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Въззивното производство е образувано по подадена в законоустановения срок въззивна жалба на ответника ЗД „Е.“ АД срещу решение № 6708/17.06.2022 г., постановено по гр.д. № 27721/2021 г. по описа на СРС, 69 състав, в частта, в която е уважен предявеният от „ДЗИ – О.З.“ АД иск с правно основание чл. 411, изр. 2 КЗ за сумата от 673,45 лв., представляваща неизплатена част от регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ за вреди на лек автомобил марка „Волво S 40“ с рег. № ***** причинени от ПТП, настъпило на 12.09.2020 г. в гр. Сливен, за което е образувана щета № 44011912005205/2020, ведно със законната лихва върху сумата от 19.05.2021 г. до окончателното ѝ изплащане.

Въззивникът поддържа, че първоинстанционният съд неправилно е определил степен на съпричиняване от 30 % при положение, че от доказателствата по делото се установявал преимуществен принос на водача на застрахованото при ищеца МПС за настъпване на ПТП, поради което предвид платеното извънсъдебно регресно вземане счита, че предявеният иск е изцяло неоснователен. При условията на евентуалност намира, че първоинстанционният съд се е произнесъл плюс петитум, като е приел, че размерът на действителните вреди надхвърля платеното от ищеца обезщетение и е приспаднал от него установеното съпричиняване, поради което моли решението на СРС да бъде частично обезсилено, евентуално да бъде

отменено, а предявеният иск бъде отхвърлен изцяло, респ. да бъде отхвърлен за сумата над 275,35 лв. (съобразно уточнението на въззивната жалба от 28.11.2022 г.).

Въззиваемият „ДЗИ – О.З.“ АД не е подал отговор на въззивната жалба. В открито съдебно заседание излага становище за неоснователност на въззивната жалба, като моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на страните, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Същото е частично неправилно по следните съображения:

С оглед на приетите по делото доказателства и становищата на страните по делото са приети за безспорни и ненуждаещи се от доказване всички елементи от фактическия състав на спорното право, които не касаят неговия размер. Спорни остават обстоятелствата дали и в каква степен застрахованият при ищеца водач на МПС е съпричинил за настъпване на застрахователното събитие, респ. какъв е действителният размер на причинените вреди.

От събраните писмени доказателства, заключението на САТЕ и събраните гласните доказателства чрез разпит на свидетеля М.С.Х. еднозначно се установява механизма на процесното ПТП – видно е, че на 12.09.2020 г. около 11:00 ч. л.а. „Фиат Брава“ с рег. № *****, застрахован при ответника по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, се е движил по бул. „Илинденско въстание“ в гр. Сливен и на кръстовището с бул. „Бургаско шосе“ е предприел маневра за ляв завой в посока център на гр. Сливен. По същото време по бул. „Илинденско въстание“ се е движил л.а. „Волво С 40“ с рег. № ***** застрахован при ищеца по застраховка „Каско на МПС“, като водачът е извършил маневра ляв завой на кръстовището с бул. „Бургаско шосе“ в посока гр. Бургас и на кръстовището на двата булеварда траекториите на движение на двете превозни средства са се пресекли и е настъпил удар между тях. В открито съдебно заседание вещото лице по приетото и неоспорено от страните заключение на САТЕ изяснява, че теоретично не би следвало траекториите на двете превозни средства да се пресекат, тъй като пътните платна и самото кръстовище са с голяма широчина, като при липсата на данни къде точно по широчината на пътното платно е настъпило ПТП, следва да се приеме, че и двамата водачи на МПС виновно и противоправно са нарушили разпоредбата на чл. 36, ал. 2 ЗДвП, като са извършили маневрата ляв завой, без да навлязат по възможно най-краткия път в дясната част на платното за движение. Противно на доводите на първоинстанционния съд, настоящата съдебна инстанция намира, че разпоредбата на чл. 37, ал. 1 ЗДвП в случая е неприложима и водачът на застрахованото при ищеца МПС не я е нарушил – същата касае хипотеза на насрещно движещи се МПС, при които единият предприема маневра за завой

наляво и е длъжен да пропусне другия, който продължава направо, за да не се пресекат траекториите на двете МПС. В случая и двата автомобила са завивали наляво, като несъмнено водачът на МПС „Фиат Браво“ е подал сигнал за тази маневра (с оглед показанията му като свидетел по делото), поради което водачът на другия автомобил не го е възприел като насрещно движещо се МПС и двата автомобила е следвало да се разминат, минавайки по най-краткия път наляво, без да е налице необходимост да се пропускат един друг.

Същевременно, от скицата към двустранно подписания констативен протокол за ПТП и показанията на свидетелката Х., водач на МПС „Фиат Браво“, е видно, че инцидентът е настъпил непосредствено след като последната е започнала маневрата си от спряло състояние – свидетелката разказва, че е спряла на кръстовището, включила е на първа скорост и е потеглила, като ударът е настъпил, след като е изминала не повече от два метра и към този момент тя се е движила бавно, а другият автомобил се е движил с по-голяма скорост. С оглед на изложеното, а и предвид установените по двете МПС вреди (за л.а. „Волво“ в задната част, а за л.а. „Фиат Браво“ – в предната част на автомобила), следва да се приеме, че произшествието е настъпило, след като застрахованият при ищеца автомобил вече е бил пресякъл кръстовището и е завивал по пътя вляво (така че е бил ударен в задната половина, както е посочено и на скицата на двустранния протокол), т.е. при завършване на предприетата от него маневра, респ. ПТП се е случило при потегляне на застрахования при ответника автомобил в началото на предприетата от него идентична маневра. В този смисъл, видно е, че л.а. „Волво“ първи по време е навлязъл в кръстовището и е тръгнал да завива наляво, като при това положение той вече се е намирал в кръстовището, когато другото МПС е потеглило. Ето защо, застрахованият при ответника водач на МПС „Фиат Браво“ е бил длъжен да възприеме положението на насрещния автомобил и преди да потегли, да се убеди, че няма да създаде опасност за него, като е следвало да извърши маневрата, съобразявайки се с неговото положение, посока и скорост на движение. Доколкото не е изпълнил това задължение, свидетелят Х. виновно е нарушила и разпоредбата на чл. 25, ал. 1 ЗДвП, а поведението на водача на л.а. „Волво“ е било съобразено с тази норма, тъй като преди предприемане на маневрата за завой наляво от негова страна, л.а. „Фиат Браво“ е бил в спряло състояние преди кръстовището.

С оглед на изложеното, настоящата съдебна инстанция намира, че приносът на водача на застрахования при ответника водач на МПС е по-голям, поради което първоинстанционният съд правилно е определил степен на съпричиняване на застрахования при ищеца водач на МПС от 30 % (макар и при известно различие в мотивите). С този процент следва да бъде намалено дължимото застрахователно обезщетение, но противно на доводите на първоинстанционния съд, същото не се равнява на посочения от вещото лице по САТЕ размер от 1983,12 лв. Заключение на експертизата е изчислило стойност на вредите по средни пазарни цени, което е норма за определяне на дължимото от застрахователя по имуществена застраховка обезщетение по смисъла на чл. 386, ал. 2 КЗ – действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието. Когато обаче застрахователят по

застраховка „Каско на МПС“ е обезщетил застрахования при него собственик на увреденото МПС на по-ниска стойност чрез възстановяване на вредите в натура (поправяне на автомобила) и заплащане на сервиза на по-малка сума, то размерът на регресното му вземане към виновния делинквент (респ. към застрахователя му застраховка „Гражданска отговорност“) се равнява на реално заплатените разходи на основание чл. 411, ал. 1, изр. 1 КЗ – в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне.

Следователно, размерът на претендираното регресно вземане не може да надхвърля размера на действително платеното обезщетение, в противен случай ще е налице неоснователно обогатяване в полза на застрахователя по имуществената застраховка, което е недопустимо. Именно от размера на реално платената от ищеца сума следва да се приспадне установеният процент на съпричиняване, тъй като това е размерът на действителната вреда, която подлежи на обезщетяване, респ. на възстановяване по регресния дълг на ответника. В допълнение следва да се посочи, че съпричиняването не е предмет на установяване в рамките на правоотношението по имуществената застраховка, като то не може да бъде съобразено от застрахователя-ищец при определяне и изплащане на застрахователното обезщетение, тъй като подобно основание за намаляване на обезщетение по договора за застраховка „Каско на МПС“ не е предвидено, т.е. не може да се приеме, че ищецът изначално е намалил дължимата към пострадалия сума поради неговия принос. Във връзка с доводите във въззивната жалба следва да се отбележи още, че първоинстанционното решение не е недопустимо и не подлежи на обезсилване, доколкото районният съд е съобразил по-голям размер от претендираното обезщетение единствено в мотивите на акта, но реално присъдената сума не надхвърля претендираната от ищеца главница, като в този смисъл не е налице произнасяне „плюс петитум“ (в този смисъл – Тълкувателно решение № 1/01.08.2022 г. по тълк. дело № 1/2021 г. по описа на ВКС, ОСГТК).

С оглед на изложеното, при доказвания по делото размер на действителната вреда от 1414,46 лв. (платеното от ищеца обезщетение с включени 15 лв. ликвидационни разноски съобразно разпоредбата на чл. 411, ал. 1, изр. 1 КЗ) и установената степен на съпричиняване от 30 %, размерът на регресното вземане към застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на виновния водач следва да бъде намален на сумата от 990,13 лв., а след приспадане на извънсъдебно платената от ответника сума от 714,73 лв. остава непогасен остатък от регресния дълг в размер на 275,40 лв., за която сума предявеният иск е основателен, а за разликата до пълния предявен размер от 699,73 лв. следва да се отхвърли.

Предвид различните правни изводи, до които достига въззивната инстанция, първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, в която ответникът е осъден да плати на ищеца главница за сумата над 275,40 лв., както и разноски за сумата над 267,63 лв., като за разликата до пълния уважен размер от 673,45 лв. искът следва да бъде

отхвърлен.

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК въззиваемият (ищец) следва да бъде осъден да заплати на въззивника (ответник) направените разноски пред първата инстанция в размер на още 224,69 лв. (депозити за вещо лице, за свидетел и юрисконсултско възнаграждение), както и направените разноски пред въззивната инстанция за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в размер на 73,88 лв. съобразно основателната част на въззивната жалба. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК въззивникът следва да заплати на въззиваемия направените разноски за въззивната инстанция съобразно неоснователната част от жалбата в размер на 147,21 лв., възнаграждение за един адвокат.

На основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК решението не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 6708 от 17.06.2022 г., постановено по гр.д. № 27721/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 69 състав, в частта, в която ЗД „Е.“ АД е осъдено да заплати на „ДЗИ – О.З.“ ЕАД по иск с правно основание чл. 411, изр. 2 КЗ **сумата над 275,40 лв. до пълния уважен размер от 673,45 лв. (т.е. сумата от 398,05 лв.)**, представляваща неизплатена част от регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ за вреди на лек автомобил марка „Волво S 40“ с рег. № ***** причинени от ПТП, настъпило на 12.09.2020 г. в гр. Сливен, за което е образувана щета № 44011912005205/2020, ведно със законната лихва върху сумата от 19.05.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, както и **сумата над 267,63 лв. до пълния присъден размер от 654,46 лв.**, разноски в първоинстанционното производство, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ДЗИ – О.З.“ ЕАД, ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****“, срещу ЗД „Е.“ АД, ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****“, осъдителен иск с правно основание чл. 411, изр. 2 КЗ за **сумата над 275,40 лв. до пълния уважен размер от 673,45 лв. (т.е. за сумата от 398,05 лв.)**, представляваща неизплатена част от регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ за вреди на лек автомобил марка „Волво S 40“ с рег. № ***** причинени от ПТП, настъпило на 12.09.2020 г. в гр. Сливен, за което е образувана щета № 44011912005205/2020.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 6708 от 17.06.2022 г., постановено по гр.д. № 27721/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 69 състав, в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА „ДЗИ – О.З.“ ЕАД, ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****“, да заплати на ЗД „Е.“ АД, ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****“, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от още **224,69 лв.**, разноски в първоинстанционното производство, както и сумата от **73,88 лв.**, разноски

пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, да заплати на „ДЗИ – О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **147,21 лв.**, разноси пред въззивната инстанция.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____